

Důvěryhodnost Bible

Důvěryhodnost Bible, obzvláště Nového Zákona, má zásadní význam pro život křesťana. V Novém Zákoně jsou zachycena svědectví Ježíšových učedníků, kteří s ním trávili den a noc. Tato svědectví tvoří základ pro život a zkušenost s Bohem těch, kteří ho následují i dnes.

Mnozí lidé mají zájem Bibli zpochybňovat, protože je výzvou pro proměnu jejich života. Pokud ale Bibli a její zvěst přijmeme, může nás zcela proměnit. Ačkoliv byla biblická zvěst často náboženskými organizacemi špatně interpretována k ospravedlnění vlastních zájmů, neměli bychom se nechat odradit ve zkoumání jejího obsahu a důvěryhodnosti.

Obsah

- 1 Nový Zákon je důvěryhodný kvůli svému obsahu
  - 1.1 Co je u Ježíše jedinečné?
    - 1.1.1 Mnohé náboženské směry se drží určitých morálních zásad; Ježíš je ale přesahuje
    - 1.1.2 Láska k nepřátelům:
  - 1.2 Vliv Ježíše na lidstvo a na jednotlivce
  - 1.3 Nový Zákon je zasazen do historického kontextu
  - 1.4 Hypotézy o zfalšování Bible
    - Idealizace?
    - Touha po postavení?
    - Zakrytý omyl?
- 2 Nový Zákon je důvěryhodný, protože Ježíš je důvěryhodný
  - 2.1 Ježíšův život dosvědčují jeho slova
  - 2.2 Ježíš činil zázraky a uzdravoval
  - 2.3 Ježíšovo vzkříšení není vymyšlené
- 3 Důvěryhodnost dochování Nového Zákona
  - 3.1 Ústní Tradice
  - 3.2 Písemná tradice

⚓ 1 Nový Zákon je důvěryhodný kvůli svému obsahu

⚓ 1.1 Co je u Ježíše jedinečné?

⚓ 1.1.1 Mnohé náboženské směry se drží určitých morálních zásad; Ježíš je ale přesahuje

Ježíšův morální nárok přesahuje etické učení kohokoliv jiného. Příkladem toho jsou jeho slova o cizoložství. V Matoušově evangeliu kapitole 5 verše 27–29 Ježíš říká:

Slyšeli jste, že bylo řečeno: ‚Nezcizoložíš.‘ Já však vám pravím, že každý, kdo hledí na ženu chtivě, již s ní zcizoložil ve svém srdci. Jestliže tě svádí tvé oko, vyrví je a odhodí pryč, neboť je pro tebe lépe, aby zahynul jeden z tvých údů, než aby celé tvé tělo bylo

uvrženo do pekla.

I v Buddhismu najdeme učení, že žádosti mají být zničeny. To je však velmi všeobecná formulace. Buddhistům jde o potlačení lidských tužeb nezávisle na tom, zda jsou pozitivní nebo negativní. Vycházejí z toho, že jakákoliv strast, ale i radost, přináší utrpení. Jejich cíl je rozplynutí se ve věčném „Nic“ – Nirváně. Ježíš mluví velmi konkrétně o skrytých hříších. Hříchy v myšlenkách staví na roveň cizoložství. Ukazuje tím, že hřích začíná již v myšlenkách a na úrovni myšlenek ho musí člověk olitovat. Ježíš přináší na světlo to, co je v srdci člověka a posuzuje to s přísností, která nemá obdoby. Jeho výzva k proměně, i když v těchto verších obrazně vyjádřená, nemůže být jasnější.

V každém náboženství se dají najít určitá etická pravidla, protože každý dokáže svým svědomím rozlišovat dobré a zlé. Měřítka, kterým Ježíš posuzuje činy, myšlenky a slova, je jedinečné. Odhaluje srdce člověka. Vyžaduje proměnu postoje a myšlenek. Skrze to je pak možné etické jednání. Ježíši jde o osvobození od zlého k dobrému – k dobrému životu. Dalece přesáhl etiku a morálku, když vyzval milovat své nepřátele.

✚ 1.1.2 Láska k nepřátelům:

Slyšeli jste, že bylo řečeno: „Milovati budeš bližního svého a nenávidět nepřítele svého.“ Já však vám pravím: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují, abyste byli syny nebeského Otce; protože on dává svému slunci svítit na zlé i dobré a déšť posílá na spravedlivé i nespravedlivé. Budete-li milovat ty, kdo milují vás, jaká vás čeká odměna? Což i celníci nečiní totéž? A jestliže zdravíte jenom své bratry, co činíte zvláštního? Což i pohané nečiní totéž? Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec. (Matoušovo evangelium 5:43–48)

Ve Starém Zákoně nenajdeme jen slova o odmítnutí nepřátel, ale i místa o lásce k cizincům, kteří žili mezi Izraelity. Jsou tam i místa, která vyzývají být vlídný vůči nepřátelům. Ježíšovo přikázání o lásce k nepřátelům překračuje vše do té doby poznané. Láska k nepřátelům neznamená jen vzdát se msty a nenávisti. Neznamená to jen prokázat nepřátelům nějaký dobrý skutek. Činí schopným odpustit největšímu nepříteli a chtít i pro něho to nejlepší. Je třeba vzít v úvahu, že Ježíš byl první, kdo tyto a jiné věci učil. Mnozí se ho snažili později napodobit.

Poslední věta předchozího citátu vyzývá Ježíšovy učedníky, aby byli dokonalí jako jejich nebeský Otec. Ježíš se nespokojil s výčtem pravidel pro zbožný život. Každého člověka vyzývá, aby svá měřítka pro život přijal od toho, který je absolutně dobrý. Být dokonalý jako Bůh zní nesmyslně. Přesto nemůžeme Ježíše odbýt jako blázna. Na to bylo jeho učení příliš střízlivé, realistické a praktické.

Kdo miluje otce nebo matku víc nežli mne, není mne hoden; kdo miluje syna nebo dceru víc nežli mne, není mne hoden. Kdo nenese svůj kříž a nenásleduje mne, není mne hoden. Kdo nalezne svůj život, ztratí jej; kdo ztratí svůj život pro mne, nalezne jej. (Matoušovo evangelium 10:37–39)

Ježíšova zvěst se neřídí podle společenských měřítek a neslibuje pozemskou harmonii a štěstí. Jeho záměr nebyl přinést politický nebo společenský smír. Ježíš je jiný než různí učitelé moudrosti. Neukazuje jen novou cestu moudrosti. Staví se před nás jako nejvyšší autorita a očekává důvěru a odevzdanost.

✚ 1.2 Vliv Ježíše na lidstvo a na jednotlivce

Veřejné vystoupení Ježíše způsobilo nezvratný rozkol v izraelském lidu a později i v celém lidstvu. Ježíš

tvrdil, že je Mesiáš a tedy i spasitel světa, kterého zasliboval Starý Zákon. Od počátku byli jeho následovníci pronásledováni. I později byli křesťané kvůli své víře od nepřátel víry opakovaně vyháněni a podle možností hubeni.

Tato polarizace je svědectvím o vlivu Ježíšova učení na lidstvo nejen v prvním století, ale až do dnešních dob. Ježíšovo učení změnilo svět tak, jako žádný jiný náboženský systém. Od počátku byly některé Ježíšovy výroky kopírovány, některé napodobovány a některé pod rouškou jeho autority překrucovány a velmi zle používány. Velmi brzy tak vzniklo „zdánlivé“ křesťanství.

Ježíšovo učení fascinovalo lidi způsobem, který nemá obdoby. V celém Judsku bylo pozdvižení. Všichni chtěli slyšet jeho slova a vidět jeho zázraky. Ježíš se musel ubírat na odlehlá místa, protože nápor zástupů byl příliš velký. Židé, kteří pochopili jeho zvěst a přijali ji do svého srdce, radikálně změnili svůj život, aby ho mohli následovat jako svého Pána – bez kompromisů. Tehdy, stejně jako dnes, zakouší lidé, kteří rozpoznají Ježíšova slova jako pravdivá, moc jeho zvěsti ve svých životech. Nejde jen o pěkně zformulované myšlenky. Ježíš se chce dotknout srdce každého člověka a každého vyzývá jít cestou, kterou On ukázal. Jeho spasení osvobozuje od života v zajetí hříchu. Ježíšův hlas neutichá.

Už samotný Ježíšův nárok, který od nás vyžaduje stanovisko, mluví pro důvěryhodnost jeho učení.

✚ 1.3 Nový Zákon je zasazen do historického kontextu

Ve čtyřech Evangeliích, Skutcích apoštolů a listech apoštolů, prostředkuje Nový Zákon historicky věrný obrázek dění a pozadí křesťanství v prvním století. Historicky je v souladu s jinými prameny židovských a římských autorů. Příkladem je Talmud, židovský pisatel Josefus Flavius a římstí dějepisci Tacitus a Sueton. Geografické, kulturní a společenské okolnosti, které jsou popsány v Novém Zákoně, jsou opakovaně potvrzovány archeologickými nálezy.

Jedním z příkladů historicity Nového Zákona je jeruzalémský rybník Siloe zmíněný v Janově evangeliu 9:7. V létě 2004, během práce na nové kanalizaci, bylo nalezeno několik schodů, jejichž stáří bylo odhadnuto na 2400 let. Dále byla nalezena vodní nádrž, do které byla chizkijášovým tunelem vedena voda z pramenu Gichon. Tento 525m dlouhý tunel byl vybudován judským králem Chizkijášem cca 700 let před Kristem a ještě dnes je průchozí. Rybník Siloe, jehož objem se odhaduje na 2500 metrů čtverečních, sloužil obyvatelům Jeruzaléma v době Ježíše jako úložiště vody. V omítce našli archeologové minci, která byla vyražena 50 let před Kristem. Nejstarší mince v naplavenině vodního kanálu pocházejí z doby krátce před zničením Jeruzaléma Římany v roce 70 po Kristu, což svědčí o pravděpodobné době zničení této nádrže.

Při vykopávkách divadla v Cesarei byl v roce 1961 nalezen nápis: „Pontius Pilatus Praefectus Judaeae“. Svědectví o Pilátovi, jako místodržícím v provincii Judsku, tak podává nejen Nový Zákon a židovský pisatel Josefus Flavius, ale také tento nález. Podobné je to s nápisem o Galiovi z Delf v Řecku, který byl poprvé zveřejněn v roce 1905. Nápis zmiňuje Galia jako prokonzula Achaje a potvrzuje tak stejný údaj ve Skutcích apoštolů 18:12. Císařské tituly v nápisu ho umožňují datovat na rok 52 po Kristu.

Nový Zákon neobsahuje jen jeden ale čtyři popisy Ježíšova života. Tyto popisy nejsou v některých detailech shodné. To však není argument proti jejich důvěryhodnosti, ale naopak argument pro jejich spolehlivost. Pro dějepisce je neúplný soulad silným poukazem na to, že zprávy nebyly měněny nebo později zpětně harmonizovány. Když čtyři lidé, kteří byli sami z části účastníci dění, popisovali Ježíšova slova a skutky, je zcela přirozené, že jejich osobitý pohled a různost adresátů budou mít na jejich popis vliv. Obzvlášť evangelista Lukáš se snažil vše důkladně projít a přináší mnoho historicky dokazatelných paralel. Ukazuje to verš s řadou historických dat v Lukášovu evangeliu 3:1.

V patnáctém roce vlády císaře Tiberia, když Pontius Pilát spravoval Judsko a v Galileji vládl Herodes, jeho

bratr Filip na území Itureje a Trachonitidy a Lyzaniás v Abiléně, za nejvyššího kněze Annáše a Kaifáše, stalo se slovo Boží k Janovi, synu Zachariášovu, na poušti. (Lk 3:1-2)

Je překvapivé, že je zde psáno o dvou velekněžích. Nejedná se o chybu, ale o historicky zajímavou skutečnost. Oficiálně byl v té době v úřadu velekněze Kaifáš. Annáš však, jako Římany sesazený velekněz, měl stále ještě velký vliv. O tom svědčí i Skutky apoštolů 4:6 a Janovo evangelium, kde je psáno, že Ježíš nebyl po svém zajetí odveden k úřadujícímu veleknězi, nýbrž k Annášovi. Z díla Židovská válka, židovského dějepisce Josefa Flavia, se můžeme dozvědět přesnou posloupnost velekněžů v Jeruzalémě. Je to v souladu se svědectvím Nového Zákona. Moc Annáše je potvrzena jako historicky důvěryhodný fakt ještě dlouho po jeho úřadování, a to známými teology jako např. F.F. Bruce (Profesor biblického kriticizmu a exegeze na Univerzitě v Manchesteru. [1])

Důvěryhodnost Nového Zákona, který vznikl v rozmezí 40ti let po smrti Ježíše, potvrzuje mnoho takových faktů a detailů. Markovo evangelium bylo sepsáno zhruba jedenáct let po Ježíšově smrti a vzkříšení. Autory Nového Zákona jsou Ježíšovi očití svědkové nebo křesťané z první vlny křesťanství, kteří byli v kontaktu s očitými svědky. V tom jsou písmena Nového Zákona, v porovnání s písmi jiných náboženství, výjimečná.

Nový Zákon nepředstavuje jen souhrn náboženských myšlenek. Je to zpráva zařazená do konkrétního historického kontextu.

⚓ 1.4 Hypotézy o zfalšování Bible

Existují různé hypotézy, že Bible byla zfalšovaná.

⚓ Idealizace?

První z nich je, že učedníci vykreslili svého Pána v pozdější době oslavně a idealisticky. Ve skutečnosti opak je pravdou: evangelia vykreslují Ježíše jako člověka s emocemi a strachy, což se k tehdejší předstávám o Mesiáši vůbec nehodilo. Před jeho zatčením, se Ježíš v úzkostech modlil o sílu, aby mohl nést všechno přicházející utrpení (Markovo evangelium 14:33-36). Ježíš nebyl silákem, kterého by se nic nedotklo.

⚓ Touha po postavení?

Dalším názorem je, že apoštolové celý příběh vymysleli, aby mohli sami v novém hnutí zaujmout nejpřednější postavení a dostalo se jim tak chvály a cti. Ale jak to můžeme spojit se skutečností, že byli kvůli zvěstování pronásledováni a někteří z nich museli za víru v Ježíše dokonce zaplatit i vlastními životy? Určitě je možné, že lidé jsou tak svedeni lžemi a falešnými naukami, že jsou za ně dokonce ochotni zemřít. Ale těžko by byl někdo ochotný zemřít za své vlastní vymyšlené lži. Sice nereálný, ale teoreticky možný by byl případ naprosto arogantního člověka, který není ochotný si připustit svoje výmysly a lži. Kdyby apoštolové měli takový postoj, nenapsali by tolik o svých nedostacích nebo by to nedovolili těm, kteří evangelia napsali. Právě dvanáct apoštolů Ježíš v evangeliích často napomínal za jejich tvrdošijnost a nedůvěru. Jsou popsáni se svými slabostmi, hříchy a nedostatkem chápání.

Motivy lidí, kteří druhé zavádí a klamou, jsou velmi špatné a nemohou zůstat navždy skryty. Už od počátku křesťanství byla lež pokládána za závažný hřích. Apoštolové a ostatní křesťané požadovali žít v upřímnosti a otevřenosti, v ochotě naslouchat a v nesprávném se nechat zpochybnit.

⚓ Zakrytý omyl?

Někteří lidé tvrdí, že Ježíšovi učedníci nechtěli připustit svoje pochybení, když jejich pán, který měl být

Mesiášem a Spasitelem, zemřel jako nějaký vyvrženec na kříži. Proto učedníci vymysleli příběh o vzkříšení. Pro toto tvrzení nenacházíme žádný základ. Učedníci byli úplně překvapení, když Ježíš nečekaně vstal z mrtvých. Když se jim Ježíš ukázal, mysleli, že vidí ducha, místo toho aby důvěřovali, že je to on. Když vezmeme v úvahu situaci Židů v první polovině prvního století a jejich očekávání politického Mesiáše, bylo nemyslitelné hlásat ukřižovaného Mesiáše. Ukřižování bylo trestem pro neúspěšné vzbouřence a otroky, kteří se pokusili utéct od svých pánů.. Ježíš nikdy nechtěl být politickým Mesiášem. To že jím byl, totiž duchovním, ukázal skrze svoje vzkříšení. Tato změna představy o Mesiáši byla i pro jeho učedníky velmi obtížná.

Také když se podíváme na Pavlův život, tak hypotéza, že si učedníci vymysleli Ježíšovo ukřižování, je neobhajitelná. Farizeus Saul (později nazýván Pavel) odmítl křesťanství jako jednu z židovství odštěpených skupin a pronásledoval církev s velkou horlivostí. Křesťanské zprávy o zjeveních vzkříšeného Ježíše pravděpodobně považoval za čistou fantazii. Ale je to právě Pavel, kdo byl skrze zjevení vzkříšeného Ježíše přesvědčen o této pravdě a obrátil se na křesťanství. Dříve, když pronásledoval křesťany, si myslel, že slouží Bohu. Po setkání se vzkříšeným Ježíšem poznal svou duchovní zaslepenost. Apoštol Pavel na sebe vzal jako křesťan nevýslovné strádání a podle mimobiblické tradice zemřel jako mučedník. Rozhodl se raději nést potupu být křesťanem, než aby si zachoval vážené postavení židovského farizeje. Židé od počátku prudce vzdorovali křesťanství. Víra v Ježíše Krista jako Mesiáše nemohla v židovském prostředí obstát bez historického základu Ježíšova života a působení. Hypotézy, že Nový zákon byl zfalšován, postrádají historická zjištění a sami o sobě nejsou logické. Nejsou žádné pochopitelné důvody pro motivaci těch, kteří by je vymysleli. Šířením (vlastních vymyšlených) Ježíšových slov proti egoismu, bohatství, ctižádosti a pýše, by byli sami proti sobě, kdyby zároveň měli špatné pohnutky a činy. Navíc by si takoví lidé nedokázali vymyslet taková hluboká učení o postoji lidského srdce. Museli by si být vědomi, že i na ně se vztahují Pavlova slova:

Vždyť nezvěstujeme sami sebe, nýbrž Krista Ježíše jako Pána, a sebe jen jako vaše služebníky pro Ježíše. (2. Korintským 4:5)

✚ 2 Nový Zákon je důvěryhodný, protože Ježíš je důvěryhodný

✚ 2.1 Ježíšův život dosvědčují jeho slova

Učení člověka je spolehlivé jedině tehdy, když jeho život je v souladu s jeho slovy. Očití svědkové Ježíše Krista dosvědčili jeho bezúhonný život. Jeho odpůrci, kteří se obávali ztráty svého slábnoucího vlivu a cti mezi židovským lidem, ho nebyli schopni usvědčit ani z přestoupení Mojžíšova zákona ani z žádného hříchu. Skrze lstivé otázky se ho opakovaně pokoušeli přivést k nějakému protiřečení. Veškerá jejich vypočítavost však byla marná. Ježíšovy odpovědi spíše odhalily jejich pokrytectví. Při soudním procesu se Židé pokusili Ježíše před římskými úřady obžalovat. Nepředložili však žádné spolehlivé důkazy. Římský místodržitel Poncius Pilát a židovský vládce Herodes Antipas ho shledali nevinným. Ježíš neměl na učedníky vysoká očekávání bez toho, aby sám nebyl dobrým příkladem. Svým skromným a střídmým životem položil stejné měřítko pro sebe i pro ostatní. K údivu jeho učedníků jim dokonce umyl nohy, což byla v té době práce jen pro otroky. Ukázal tak příklad služebného postoje. Asi dva a půl roku s ním jeho učedníci byli téměř denně a znovu a znovu byli zahanbováni jeho láskou. Ježíšův život a slova je tehdy přesvědčily a přesvědčují dodnes.

✚ 2.2 Ježíš činil zázraky a uzdravoval

Ježíš byl známý především svými zázraky a uzdravováním. Podle svědectví v evangeliích uzdravoval nemocné, malomocné a chromé, slepým navracel zrak, osvobozoval posedlé a křísil mrtvé. Nikdy před tím se nic takového nedělo. Nepopírali to dokonce ani nepřátelští Židé. Ti se snažili Ježíšovy zázraky vysvětlit

bud' magií nebo podvodem. Napsali o něm:

„V předvečer Velikonoc pověsili Ježíše... protože praktikoval kouzelnictví a svedl Izrael k odpadnutí.“
(Babylonský Talmud, Sanhedrin 43a)

V evangeliu čtete:

Cestou uviděl člověka, který byl od narození slepý ... [Ježíš] plivl na zem, udělal ze sliny bláto, potřel slepému tím blátem oči ... Slepý šel, umyl se, a když se vrátil, viděl. Sousedé a ti, kteří jej dříve vídali žebrat, se ptali: „Není to ten, kdo tu sedával a žebral?“ Jedni říkali: „Je to on.“ Jiní pak: „Není, ale je mu podoben.“ On sám řekl: „Jsem to já.“ ... Přivedou toho, který byl dříve slepý, k farizeům; toho dne, kdy Ježíš udělal bláto a otevřel mu oči, byla totiž sobota ... Židé nevěřili, že byl slepý a že prohlédl, dokud si nezavolali jeho rodiče ... Rodiče odpověděli: „Víme, že je to náš syn a že se narodil slepý“ ... Zavolali tedy ještě jednou toho člověka, který byl dříve slepý ... Odpověděl jim: „Již jsem vám to řekl ... Proč to chcete slyšet znovu?...“ Osopili se na něho... (Janovo evangelium 9:1-28)

✚ 2.3 Ježíšovo vzkříšení není vymyšlené

Zázrak, který je nejvíce zpochybňován, je jedinečný zázrak Ježíšova vzkříšení – o nikom jiném se nic srovnatelného nepíše. Po Ježíšově potupné smrti byli jeho učedníci zoufalí. Očekávali pozemského Mesiáše, který by Židy přivedl k obrácení a čelil bezbožným pohanům. Ze strachu před Židy zůstali za zamknutými dveřmi (Janovo evangelium 20:19). Když jim Maří Magdalena oznámila, že se jí Ježíš zjevil, nevěřili jí (Markovo evangelium 16:9-11) a mysleli si, že je to nesmysl (Lukášovo evangelium 24:11). Když se Ježíš poprvé zjevil některým apoštolům, mysleli si, že viděli ducha (Lukášovo evangelium 24:37). Tomáš, jeden z dvanácti učedníků, který u toho nebyl, pak nevěřil ani jeho nejbližším přátelům. Přesvědčil se, až když Ježíše uviděl na vlastní oči (Janovo evangelium 20:24-29). Od této chvíle tito muži s prostým povoláním (např. rybáři) začali s velkou odvahou hlásat evangelium dokonce i židovským vůdcům (Skutky 5:27-33).

Každá zpráva o jedné události, která byla autenticky předána z několika nezávislých zdrojů, bude obsahovat menší nesrovnalosti. Pokusy o jejich harmonizaci jsou pro historika spíše známkou padělků. Evangelia se o to nepokouší. Událost o vzkříšení v nich není popsána stejně. Dokonce v nich najdeme i nějaké menší nesrovnalosti. Lukáš píše, že se Ježíš zjevil dvěma učedníkům, kteří šli do Emaus a oni to s radostí oznámili učedníkům v Jeruzalémě (Lukášovo evangelium 24:33-34). Apoštolové jim věřili. Marek naproti tomu uvádí, že jim apoštolové nevěřili (Markovo evangelium 16:12-13). Na tomto místě musíme dát za pravdu Lukášovi, který tuto událost popisuje velmi podrobně. Marek ji tady zmiňuje jen jednou větou, pravděpodobně neměl přesné informace. Šikovný padělatel by takovou chybu nedopustil. Máme před sebou nezávislé zdroje očitých svědků, jejichž svědectví Marek a Lukáš věrně popsali. Kdyby Ježíšovo vzkříšení bylo vymyšlené, pro Židy, kteří křesťanství odmítali, by nebylo nic jednoduššího, než veřejně zpochybnit a vyvrátit víru ve vzkříšeného Mesiáše. To se jim však nepodařilo, protože Ježíš se jako vzkříšený ukázal nejen apoštolům, ale okolo 500 učedníkům (1 Korintským 15:6). Ti mohli pravdivost vzkříšení osobně potvrdit.

Padělatel chce své čtenáře přesvědčit, a proto úmyslně hledá způsoby, jak toho dosáhnout. Používá k tomu jasné a srozumitelné argumenty. Podle evangelií se Ježíš první zjevil ženě jménem Maří Magdalena (Markovo evangelium 16:9 a Janovo evangelium 20:14). Dříve byla posedlá démonem a uzdravil ji až Ježíš, takže pro lidi zvenku byla nejméně spolehlivým svědkem. Ženy nebyly v té době uznávány za svědky, pouze muži. A dokonce dodnes nejsou v ortodoxním židovství ženy předvolávány na rabínských soudech za svědky. Vedle toho bylo evangelium napsáno především Židům. Myslet si, že padělatel přišel k myšlence, že

první zjevení vzkříšeného bylo právě ženě, je bláhové.

✚ 3 Důvěryhodnost dochování Nového Zákona

✚ 3.1 Ústní Tradice

V naší době je pro nás těžké si představit zapamatovat si dlouhé promluvy nebo texty. Nejsme již tolik závislí na naší paměti. Máme zápisníky, knihy, počítače. Zvykli jsme si také rychle zapomínat, protože jsme každodenně vystaveni záplavě informací. Lidská paměť je ale schopná výjimečných výkonů. Jeden příklad:

Rozsah tradic dnešních irských Bardů je okolo 100 000 slov. Rozsah Markova evangelia je oproti tomu jen okolo 11 000 slov. [2]

Ježíšovi učedníci zcela změnili, na základě Ježíšova kázání, svůj život. On se stal středem celého jejich jednání. Měli tedy zájem si jeho slova a činy zapamatovat a věrně předávat. Člověk si pamatuje hlavně to, čemu věnuje pozornost a zájem.

Učedníci byli s Ježíšem a oslovovali ho jako učitele (např. Mk 10:35). Byli s ním téměř dva a půl roku každý den. Učil je soukromě a byli také přítomni, když učil lid. Mohli si tak přirozenou cestou jeho slova zapamatovat. Od dětství byli z domu a ze synagogy zvyklí učit se věci nazpaměť. To je učinilo schopnými věrně zprostředkovat ústní tradici. Ježíš je už za svého života poslal zvěstovat „příchod Božího království“. Museli již velmi brzy použít to, čemu se naučili. To všechno jim později, během jejich kázání, pomohlo vyprávět o něm důvěryhodně a spolehlivě.

✚ 3.2 Písemná tradice

Všechny knihy Nového Zákona byly sepsány do zničení Jeruzaléma Římany, které bylo v roce 70 po Kristu. Ježíš byl ukřižován v roce 30. Jedná se tedy o období 40 let. Existuje řada argumentů svědčících o tom, že Nový Zákon byl sepsán během prvních 4 desetiletí po Ježíšově smrti. Jsou shrnuty v knize Důvěryhodnost Nového Zákona od F.F.Bruce. [3] Ve své druhé části popisují Skutky apoštolů činnost apoštola Pavla. Nepopisují ale jeho smrt. Poslední kapitola Skutků popisuje Pavlovu činnost v Římě v šedesátých letech. Tento otevřený konec svědčí o tom, že kniha byla sepsána v této době. Kniha Skutků navazuje na Lukášovo evangelium, které bylo sepsáno před Skutky. Přejít z ústní k písemné tradici se uskutečnil velmi brzo. To svědčí o záměru křesťanů zprostředkovat světu věrný obraz o Kristu.

Stejnou snahu o správné a věrné předávání Ježíšových slov a slov apoštolů můžeme předpokládat u těch, kteří v následujících staletích Nový Zákon přepisovali. Nejstarší dochovaný rukopis byl nalezen v Egyptě kolem roku 1920 — P52 (papyrus číslo 52). Obsahuje několik veršů z Janova evangelia. Vznikl nejpozději v roce 125. Z doby kolem roku 200 pocházejí papyry Bodmerovy, původem z Egypta. Obsahují evangelium Lukášovo a Janovo. Z téže doby je papyrus P4 s rozsáhlými zlomky evangelia Lukášova. Ze 3. století se dochovaly rozsáhlé papyry Chester-Beaty P45 obsahující zlomky ze všech 4 evangelií a Skutků a papyrus P46 s Pavlovými listy. Dochovali se i další papyry z 2. a 3. století. Pokrývají většinu textu Nového Zákona. Papyrus je materiál vytvořený ze stvolů rostliny papyrus rostoucí v egyptské Deltě.

Ve 4. století vznikly nejstarší majuskulní (psané velkými písmeny řecké abecedy) rukopisy. Obsahují celý Nový Zákon. Jsou psány na pergamenu – materiálu ze zvířecí kůže. Nejznámější z nich jsou kodex vatikánský a kodex sinajský. Z 5. století pak kodex alexandrijský a kodex Efrémův.

Kolem roku 800 vznikl nový druh řeckého písma. Rukopisy psané tímto druhem písma se nazývají minuskulní (psané malými písmeny). Následující tabulka dává přehled o rukopisech Nového Zákona. Překlady do jiných jazyků nejsou zahrnuty [4].

Dochované řecké rukopisy	Počet rukopisů
Papyry	109
Majuskulní	307
Minuskulní	2860

Bohatství nalezených rukopisů nejlépe vynikne porovnáním s ostatními historickými texty. Následující shrnutí [5] ukazuje rozdíl mezi dochovanými rukopisy Nového Zákona a ostatními klasickými texty.

AUTOR	DOBA SEPSÁNÍ	NEJSTARŠÍ RUKOPIS	ČASOVÝ Odstup mezi sepsáním a nejstarším rukopisem	POČET DOCHOVANÝCH RUKOPISŮ
Homer (Ilias)	800 před Kr.	400 před Kr.	400 let	643
Demosthenes	383–322 před Kr.	1100 po Kr.	1300 let	200 (všechny z jedné kopie)
Sophokles	496–406 před Kr.	1000 po Kr.	1400 let	100
Tacitus (Anály)	100 po Kr.	1100 po Kr.	1000 let	20
Caesar (Galská válka)	100–44 před Kr.	900 po Kr.	1000 let	10
Aristophanes	450–385 před Kr.	900 po Kr.	1200 let	10
Euripides	480–406 před Kr.	1100 po Kr.	1500 let	9
Thukydides (Dějiny)	460–400 před Kr.	900 po Kr.	1300 let	8
Sueton (De Vita Caesarum)	75–160 po Kr.	950 po Kr.	800 let	8
Herodot (Dějiny)	480–425 před Kr.	900 po Kr.	1300 let	8
Plato (Tetralógia)	427–347 před Kr.	900 po Kr.	1200 let	7
Plinius Secundus (Přírodopis)	61–113 po Kr.	850 po Kr.	750 let	7

Aristoteles	384-322 před Kr.	1100 po Kr.	1400 let	5 (z nejlépe dochovaného díla)
Catullus	54 před Kr.	1550 po Kr.	1600 let	3

Po 40 letech bádání konstatoval prof. Kurt Aland, jeden z významných textologů Nového Zákona a vydavatel Nestle/Aland Novum Testamentum Graece o dochování Nového Zákona toto:

„Text Nového Zákona je výjimečně dochován, lépe než text kteréhokoliv jiného antického díla. Šance, že se naleznou rukopisy, které zásadně změní text Nového Zákona, je prakticky nulová.“ [6]

Jako křesťané jsme Bohu vděční, že se nám dochovaly spolehlivé informace o Ježíši a prvotních křesťanech. Mnohá svědectví o důvěryhodnosti Nového Zákona, ohledně jeho vzniku i předávání, jsou povzbuzením se Božím Slovem zabývat.

Chtěli bychom i my vás povzbudit číst Bibli a poznat Ježíše.

Pokud budete chtít poznat i náš křesťanský život, budeme rádi, když nás zkontaktujete.

INFORMACE O STARÝCH RUKOPISECH A ODKAZY NA FOTOGRAFIE

Související témata

- [Je možné poznat pravdu o smyslu života?](#)
- [Byla reinkarnace odstraněna z Bible?](#)

E-mailová adresa

Zpráva

Odeslat

Poznámky:

1. F.F. Bruce: New testament History, Bristol: Western Printing Services Ltd. 1969, p 61
2. Rainer Riesner, Jesus als Lehrer, 1984, S. 451
3. F.F. Bruce, Důvěryhodnost Nového Zákona
4. Josh McDowell, The new evidence that demands a verdict
5. F.W. Hall, Belege für die Texte der führenden klassischen Verfasser -ergänzt durch Norman L. Geisler/William E. Nix, A General Introduction to the Bible, S. 408
6. Kurt Aland, Das Neue Testament zuverlässig überliefert. Die Geschichte des neutestamentlichen Textes und die Ergebnisse der modernen Textforschung, Reihe: Wissenswertes zur Bibel, Stuttgart 1986, S.28

© 2021 www.krestane.info - Všechna práva vyhrazena.

Uvedená biblická místa jsou převzata z Bible :

Písmo svaté Starého a Nového zákona : český ekumenický překlad © 1987 – 2009 .

Odkazy a obsah článků (v nezměněné formě s uvedením zdroje) mohou být šířeny pro nekomerční účely.

Publikování anebo šíření obsahu těchto webových stránek v jiné formě anebo pro jiný účel podléhá našemu souhlasu.

Webová stránka může obsahovat odkazy na internetové stránky třetí strany.
Jejich zveřejnění neznamena, že jejich obsah schvalujeme, přijímáme anebo s ním souhlasíme.